

Kijk op onderzoek

In ons kikkerlandje staan kikkerbilen niet zo vaak op het menu, maar in o.a. België, Frankrijk en Zwitserland worden per jaar nog steeds duizenden tonnen van deze delicatessen verorberd. De handel in kikkerbilen, en met name handel in kikkers voor de voedselindustrie, is meermaals geassocieerd met introducties van niet-inheemse meerkikkers. In delen van Zuid-Nederland, Vlaanderen, Luxemburg en Frankrijk zijn bijvoorbeeld Anatolische meerkikkers gesignaleerd, die daar mede door de voedselindustrie terecht gekomen zouden zijn. Maar zijn die exotische meerkikkers inderdaad zo wijdverspreid, en speelt de voedselindustrie een rol?

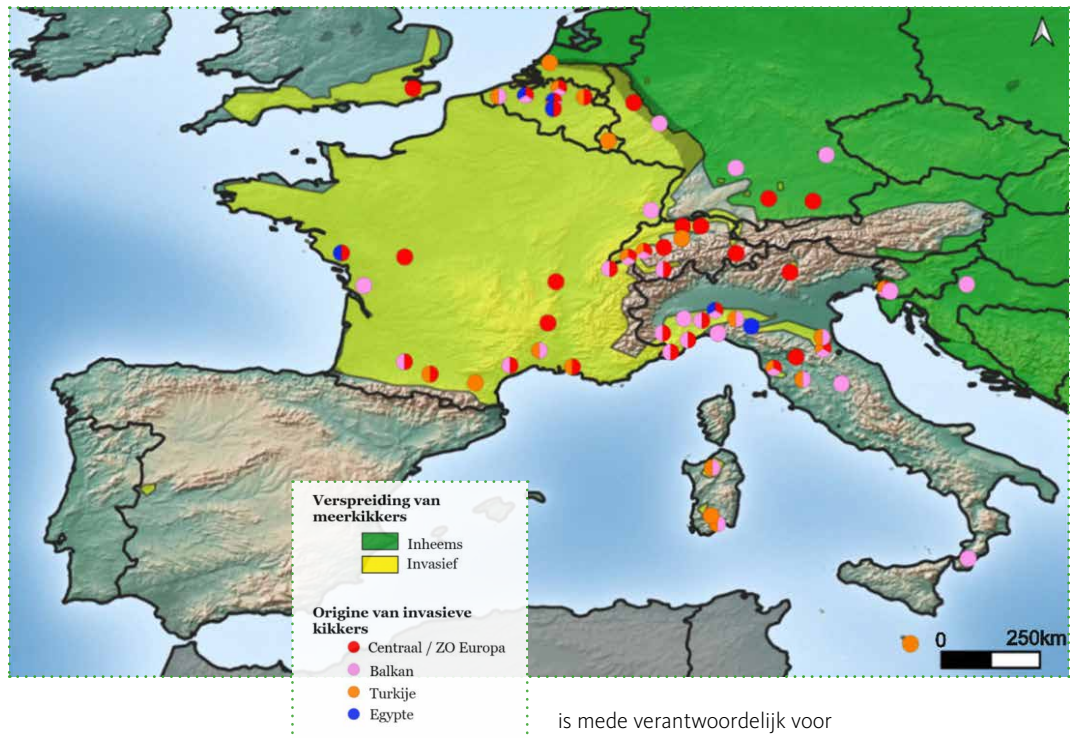
Kikkers en kikkerbilen genetisch bekeken

Recent werd de verspreiding van exotische meerkikkers in West-Europa genetisch in kaart gebracht. Het artikel dat de resultaten presenteert, verscheen tegelijkertijd met een artikel waarvoor herkomst van een groot aantal kikkerbilen genetisch onderzocht werd. Wat blijkt; exotische meerkikkers zijn in West-Europa inderdaad wijdverspreid. In bijvoorbeeld Vlaanderen komen meerkikkers voor waarvan de herkomst terug te leiden is naar de Balkan, Turkije, of zelfs Egypte. De situatie in Zuid-Nederland blijft onduidelijk. Vervolgonderzoek is daarvoor nodig. Universiteit Leiden en RAVON doen hier momenteel onderzoek naar. Handel in kikkers voor de voedselindustrie, maar ook vroegere verkoop in tuincentra ("vijverkikkers") zijn verantwoordelijk voor deze introducties.

Het kikkerbilenverhaal bleek een plottwist te bevatten. Kikkerbilen die in Europa verorberd worden, zijn namelijk niet enkel afkomstig van meerkikkers. De onderzoekers ontdekten dat kikkerbilen ook afkomstig zijn van soorten uit Zuidoost Azië, waaronder Vietnam (*Hoplobatrachus rugulosus*) en Indonesië (*Fejervarya cancrivora*, *Limnonectes macrodon* en *L. kadarsani*). De herkomst en identiteit van de soorten wordt lang niet altijd aangegeven op importdocumenten, en sommige van de Indonesische soorten worden al bedreigd door overexploitatie.

Gevolgen

Duidelijk is dat gevolgen aanzienlijk zijn. Handel in kikkers

is mede verantwoordelijk voor introducties van exotische

meerkikkers in grote delen van West-Europa, en de vraag naar kikkerbilen zorgt voor overexploitatie van Aziatische kikkers in hun eigen leefgebied. In de artikelen wordt dus ook gepleit voor betere traceerbaarheid van geïmporteerde kikkerproducten, strengere controles op de invoer van levende kikkers, en bewustwordingscampagnes over de ecologische impact van kikkerconsumptie. Stimulering van duurzame en gecontroleerde kweekprogramma's in Europa zou een deel van de oplossing kunnen vormen.

Meer informatie

Unsuspected diversity and multiple origins of the frog legs imported to Switzerland for human consumption, as determined by DNA barcoding and morphology is verschenen in *The Science of Nature* en geschreven door Sylvain Dubey, Sébastien Pellaud, Samuel Furrer en Christophe Dufresnes. Link:

<https://doi.org/10.1007/s00114-025-01968-2>.

The alien marsh frog cocktail: Distribution, causes and pathways of a global amphibian invasion is verschenen in *Biological Conservation* en geschreven door Mathieu Denoël en Christophe Dufresnes. Link:

<https://doi.org/10.1016/j.biocon.2025.111120>.

Wouter Beukema